

Bengt Frykler, ordförande i Skövde amatörradioklubb, erkänner att det är svårt att rekrytera ungdomar. "Mycket av radiointresset har ju kommit genom lumpen."

Hållå, hållå, radi

Kontakt via radiovågor

Det finns säkert en förutfattad mening om sändaramatörer. Så vi kan lika gärna börja med att låta Leif Gustavsson i Skövde amatörradioklubb avfärda den.

– Vi är inte ett gäng gamla stofiler som sitter och lyssnar vid en radio. Vi anammar den teknik som finns.

TEXT: Christer Clausson FOTO: Roland Svensson

Han och övriga klubbmedlemmarna har förstås mött argumenten allt oftare de senaste åren: varför hålla på och böka med antenner, vågutbredning och frekvensband, när du via internet når till alla världsdelar på några sekunder?

Svaret kan vara värt en stunds eftertanke.

– Allt måste inte vara lätt. Och de som kommer till oss i dag har ett genuint teknikintresse.

Det handlar om en i vår tid förhållandevis åldrig teknik som utgör grunden för en i sammanhanget ganska ung förening. Skövde Amatörradioklubb grundades i december 1971 av ett gäng sändarentusiaster. En av initiativtagarna var Sten Holmberg. Han blev klubbens förste kassör – ett uppdrag som han har kvar än i dag!

– Även om vi har ett gemensamt intresse, har den allmänna sociala samvaron betytt mycket, säger han.

Sveriges mest kände sändaramatör är förmodligen Marve Fleksnes, gestaltad av norrmannen Rolv Wesenlund. Kanske var det denne populära teveserie som på 1970- och 1980-talet till viss del bidrog till en kraftig ökning av antalet medlemmar. Troligare är dock att förklaringen ligger i den kursverksamhet som ett antal eldsjälar i Skövde amatörradioklubb drog igång vid den här tiden.

– Bästa rekryteringsbasen är att hålla kurser. Men nu har vi inte bedrivit någon kursverksamhet på många år, säger Leif Gustavsson.

I dag har klubben ett 70-tal medlemmar, varav ett 20-tal är riktigt aktiva. Medlemsutvecklingen har varit negativ de senaste fem åren.

– Alder och andra intressen, förklarar ordföranden Bengt Frykler.

Mansdominerat

Han gör ingen hemlighet av att det idag är svårt att sälja hobbyn, att det är svårt att rekrytera ungdomar.

– Mycket av radiointresset har ju kommit genom lumpen. Telegrafister, utbildningen av signalister, det finns en koppling till försvaret.

Historiskt är hobbyn mansdominerad. Och det ser inte annorlunda ut i vår tid. Skövde

amatörradioklubb har idag inte en enda aktiv kvinnlig medlem, men några stödjande. Men, det verkar finnas ett visst hopp.

– I vår riksomfattande föreningstidning QTC kan vi se att fler och fler tjejer blir sändaramatörer, säger Leif Gustavsson.

I dag krävs inget tillstånd för att skaffa en sändare. Däremot måste man ha utbildning och certifiering för att få använda den. I stort sett alla medlemmar har egen utrustning hemma.

– Det finns radioapparater i spännvidden 1500 till 100 000 kronor. Men det finns också en bra begagnatmarknad där priset hålls uppe, säger Kjell Andersson.

I klubbstugan på Billingen har klubben gemensam utrustning och den viktiga antennenparken. Stormarna Per och Gudrun gick hårt åt antennerna, och klubben har tvingats köpa in några nya. Efter att ha gått runt med haven bland medlemmarna kunde man investera 40 000 kronor i riktiga "värstingantennerna".

– Vi försöker ha bra grejer på antenssidan, eftersom det är sånt som en enskild medlem inte har råd med. Jag som bor i lägenhet tycker det är bra att vi har riktigt bra grejer häruppe, säger Leif Gustavsson.

Oändliga möjligheter

Helgfria tisdagar är klubbkvällar, året om. En del av de här kvällarna arrangeras tävlingar, då det gäller att skapa så många kontakter som möjligt så långt bort som möjligt.

– Tjusningen är att man aldrig kan vara säker på vad som händer, säger Kjell Andersson.

Med 300 radioländer runt i världen blir möjligheterna oändliga.

– För oss genuint intresserade är det ett spänningsmoment att vi inte vet vad som finns därute. Det är som att fiska, säger Leif Gustavsson.

Du kan aldrig säga: idag ska jag prata med en japan. Allt beror på hur radiovågorna transporterar dig, och det är olika från dag till dag.

– Det finns visserligen en viss logik i det här. Men det roliga är när den logiken sätts ur spel, säger Kjell Andersson.

Nu hoppas sändaramatörerna i Skövde, att fler ska upptäcka det.

Vad är amatörradio?

Amatörradio är radiokommunikation mellan människor, via radio, på många olika trafiksätt. Till exempel telefoni, telegrafi eller via digital kommunikation.

Amatörradio är en hobby med många inriktningar. Exempelvis:

- Teknisk, experimentell
- Kontaktskapande/fredsbevarande
- Kunskapsutvecklande
- Hjälpande
- Bildande

Hur blir man sändaramatör?

Amatörradiocertifikat/amatörradiolicens är ett slags "eterns körkort", ett kompetensbevis som ges efter examination inför särskild provförrättare. Amatörradiocertifikat ger tillgång till samtliga frekvensband. Här krävs kunskaper i elsäkerhet, reglementen, elteknik och radioteknik. För amatörradiocertifikat behöver du även kunna lite om olika antenntyper, vågutbredning på de olika frekvensbanden och vad som påverkar vågutbredningen, samt veta hur man beräknar och tillverkar